

COVARD I DESLLEIAL

Com ha caigut l'últim Borbó

No es poden queixar els espanyols. Jo també he carregat amb la meua creu...

ARA QUES ES LLUNY, DESAFIA

Ja se sap, per la Premsa, el contingut del Manifest que el senyor Borbó destronat acaba de fer públic des de París. Com els covards, com els deslleials—com el que és i ha estat sempre—, Alfons de Borbó no té, ni en aquesta hora suprema, un gest d'acatament i de dignitat. El Poble l'ha acusat de molts crims i de moltes prevaricacions, i en lloc de fer el que hauria fet un home digne—sotmetre's al judici del Poble i presentar-se davant de la convenció—, fuig, aprofitant l'excessiva benevolença del Govern Provisional de la República, fuig, i quan és a l'estranger, quan és lluny, quan ja no hi ha perill, parla. Parla per desafiar. Parla per dir que ell no ha abdicat, i que quan hi hagi eleccions "ja veurem", i que ara només ha volgut evitar la guerra civil, i que no renuncia cap dels que ell en diu "mis derechos"...

En un document a l'abast de qualsevol analfabet, sense grandesa i sense emoció, sense sinceritat i sense contricció, l'home d'Annual, el causant personal de la tragèdia africana, s'erigeix en pretendent, aixeca bandera d'una restauració que no ha d'ésser possible. No renúncia als seus drets perquè—diu—els ha acumulat la història. (La història dels Borbons: història de tirans i de covards, de malalts i de canalles. La història dels Borbons: Felip V, Carles IV, Maria Cristina, Fer-

ran VII, Isabel II, Alfons XII, repugnants despotismes!... Alfons XIII, brillant història de

LA DARRERA CANALLADA DEL BORBO

No ha estat, únicament, aquest Manifest indigna i aquestes declaracions desafiantes a algun periodista estranger. El senyor Borbó, abans de marxar del país, fins a darrera hora, fins que la por de caure l'empenyé a fugir, encara calculà fredament les possibilitats d'una defen-., encara faltà clínicament a la paraula donada al Govern provisional constituït a casa del senyor Miguel Maura, encara provà de jugar amb els destins de la nació. I no l'aturà altra cosa que la impotència i la por de n. i en la mateixa batalla que hauria encès.

L'home que ha jugat sempre, a profit propi, amb la sang i els homes; el que un dia feia afusellar Fernán Galán i l'endemà deia a Sánchez Guerra que "uno de los hombres por mi más admirados es Fernán Galán", havia encara d'ésser deslleial en l'hora de les supremes dignitats.

Manifestada rotundament per la República la voluntat popular, decidit el Govern Provisional a actuar pel seu compte per tal d'imposar un ordre nou—el que el poble reclama—, no amagada pels mateixos ministres de la monarquia la realitat gravíssima de la situació, Alfons de Borbó encara conspira. Mentre el general Aznar plantéja la crisi, el

tirà va consultant per separat amb els seus ministres i tanteja per telèfon l'estat d'esperit de les guarnicions del país. Els únics que encara l'encoratgen són els Berenguer i Cierva. S'assegura també que Despujol li digué que podia comptar amb la guarnició de Barcelona...

PARAULA DE REI...

Els esdeveniments es precipiten. A Eibar, a Barcelona, a Saragossa, la República ha estat proclamada. El poble és al carrer, disposat a tot. No hi ha dilació possible. El Govern Provisional està a punt d'intervenir, reunit en Consell Permanent. Però el senyor Borbó—adhesió sabent que la seva tossuderia pot costar molta sang—no cedeix. Conspira encara, busca encara les possibilitats d'un cop de força. Consultes i més consultes. Es parla d'una possible farsa de Constituent, es busquen generals, es criden palatins... Però el poble espera, al carrer.

A les dues de la tarda del dia 14, Alcalá Zamora, d'acord amb els seus companys, decideix un darrer pas i crida Romanones al despatx del doctor Marañón, on parlamenten l'Il·lustre president de la República i l'amic incondicional del rei. Es

Són en vigència els Drets de l'Home. Som, per tant, en una hora de solidaritat i de col·laboració civil. El que hi falti serà considerat com a traïdor.

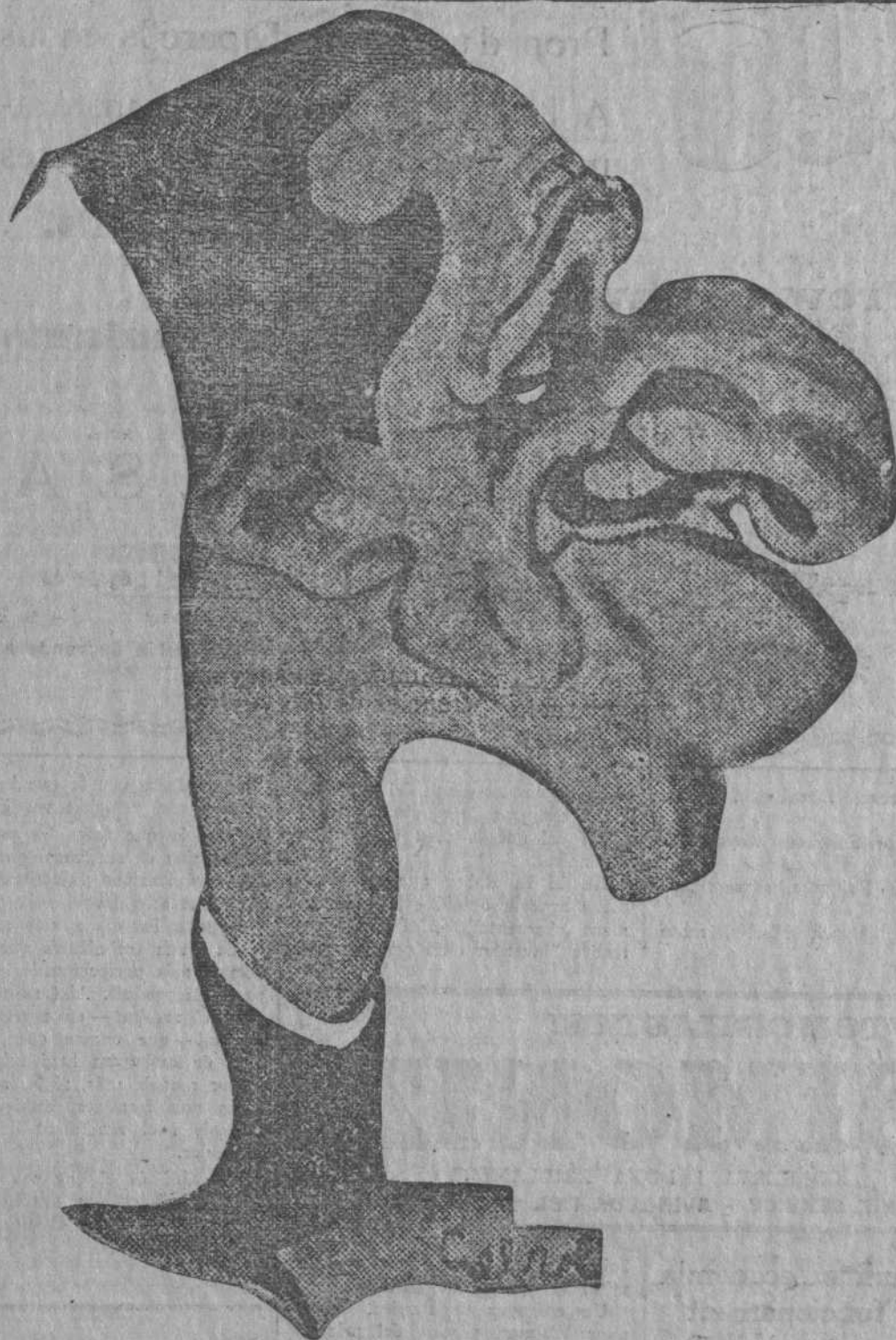
dues hores—el Govern Provisional decideix jugar-se el tot pel tot. Des del domicili de Miguel Maura es trasllada en automòbil al Ministeri de la Governació—entre les frenètiques aclamacions del poble—, entra, salutant per la força pública i hissa la bandera republicana...

A Palau, l'ex-rei encara aguanta, voltat d'alguns dels seus ministres... Alguns capitans generals semblen oferir resistència a les ordres del nou Govern però finalment acaten les seves ordres terminants. El més distingit, és el Capità general de Madrid, Berenguer; voldria avençar-se i proclamar l'Estat de Guerra, però per fi cedeix i se'n va al costat del seu germà Dàmas, a posar-se a les ordres personals de l'ex-rei, que roman a l'Alcázar en una tossuderia idiota. Finalment, des de

responsabilitats. Cal que el poble no oblidí—deia Costa—i, encara més, cal que el poble aprengui a odiar. Cal que el poble no oblidí aquesta gent que ara ha passat la frontera—abans hi havia passat els seus capitals enormes, mentre la pesseta s'arruinava—, i el desastre que deixa darrera d'ella.

Cal que el poble no oblidí el senyor Borbó, causant de la tragèdia d'Annual, de l'adveniment de Primo, de l'abjecció dictatorial, dels assassinats en ple carrer, de l'afusellament de Galán i García Hernández... Cal que el poble no oblidí i, sobretot, cal que vigili—ara que és senyor únic dels propis destins—que sigui feta Justícia. Corren en llibertat, a més a més del Borbó fugitiu que ja gosa parlar de "drets", els homes que el voltaven, la camarilla que l'ajudà a castigar i a robar.

Que no se'n perdi de vista, que no siguin oblidats en un criteri de suïcida benevolença. Per patriotisme—ara ja es pot parlar de patriotisme—cal actuar enèrgicament, cal sotmetre'ls a judici, cal condemnar-los, si han estat culpables, amb la mateixa energia implacable amb que ells condemnaren innocents i perseguiren ciutadans dignes.

EL SENYOR BORBO

(De Cabrol)

"EL AFRICANO"

(De "Simplicissimus")

repetida de llur ineptitud, s'ha trobat a l'hora del perill sol, sense un sol home ni una institució al seu costat, surt amb un manifest tan impolític, és cosa de riure.

L'obsessió del seu palatí senyor due de Miranda en repetir que no hi ha abdicació, ens obliga a preguntar-li: —¿I si Alfons Borbó, ex-rei d'Espanya, hagués cerimoniosament abdicat, quina valor tindria aquest acte pel seu poble?

¿Es que per ventura no era el mateix Alfons Borbó, el qui posà una Constitució promentent sota el seu honor acatar-la i fer-la acatar, i que després burllà i anul·là contra tot dret i tota raó caiguent en el més indigna perjuri en què pot caure un home i un catòlic?

¿Es que per ventura no era el mateix Alfons Borbó el qui un dia prometé a l'Institut de Sant Isidre aprendre la nostra llengua i que més tard no solament no l'aprené, sinó que la bandejà i la perseguí i la ultratjà declarant-la indigna d'ésser usada dintre

els nostres Ajuntaments i en la via pública?

Quan un home ha fet tan poc honor a la paraula donada, quina valor pot donar-se a la seva paraula?

¿Quina valor hauria tingut la seva abdicació?

¿Es que per ventura la seva abdicació hauria estat d'una qualitat superior al jurament que féu de la Constitució?

Per això considerem d'una nul·la importància, el que el senyor Alfons Borbó hagi pogut fer: en abandonar el reialme que els seus passats, la història i totes les mandanges li havien llegat.

Es histronisme pur, paveria autèntica, la del senyor Alfons Borbó en el seu manifest de comiat.

El senyor Borbó ha de seguir la lliçó dels que l'han precedit en les renovacions imposades pel poble: no és mai sobrer la discreció a un rei, encara que sigui de can Borbó.

J. PUIG PUJADES

Home de dreta:

Les declaracions que pugui fer el senyor Borbó i els maneigs a què es pugui lliurar a l'estranger, poden alterar la cotització de la pesseta.

Caldrà que ara també et sentis patriota!

—Me n'he anat, per evitar vessament de sang.
—De quina sang?
—De la meua.

LA MONARQUIA ESPANYOLA

(De Helios Gómez)

un ultimàtum que el Govern Provisional envia al senyor Borbó, perquè se'n vagi d'una vegada. El rei, sembla, ja s'ha convingut de la seva impotència, i marxaria si se li donessin garanties de seguretat a ell i a la família. Romanones demana un termini fins a dos quarts de sis de la tarda i queda convinguda una pacífica transferència de poders, a condició que el senyor Borbó se'n vagi sense perdre un minut.

"Abans de pondre's el sol...", és el pacte. El Govern Provisional, que creu que encara hi ha paraules de rei i Borbons que tinguin paraula, prepara ràpidament una fórmula jurídica per la transmissió de poders. Mentrestant arriben les notícies del país, ja en pen de guerra. La guàrdia civil, representada pel seu Cap, general Sanjurjo, ha fet acatament, i molts altres cossos militars i civils s'han adherit també al nou Govern.

Passen les hores, nervioses. El Govern espera només la transmissió de poders convinguda. A dos quarts de sis, però, no hi ha notícia de res. El rei no compleix la seva paraula, perjuri una vegada més. A Romanones no se'l troba enlloc; ha desaparegut amb tots els seus amics. Els moments són decisius, tremolosos, greus, i el senyor Borbó que encara vol ésser rei és, com sempre, deslleial a la seva paraula—paraula de rei i de Borbó...

LA FUGIDA, XOFER DEL PROPI AUTOMOBIL

A dos quarts de vuit—passades

Governació arriba una ordre cominatória, el cap de la guàrdia civil fa una gestió personal i quan ja semblava inevitable la catàstrofe, el senyor Borbó se'n va, fuig, en un pànic sobtat, en un dels seus automòbils, que condueix ell mateix.

Fins al darrer moment, el "Gu-tierrez" calcula les seves possibilitats de reacció i els Berenguer i alguns generals més curiosament seleccionats esperen ordres del tir. Sortosament eren sols, i quan un general es troba sense soldats al davant—no al darrera—no deixa córrer. Com sempre, el Borbó flaqueja quan s'adona que allò li podia costar el cap. Fugí carreteres enllà, com els covards, preferint això a un digne acte de submissió a la voluntat sobirana del poble, concretament manifestada en els comitès.

Ara, és clar, podrà dir—ja ho diu—que ni acatà ningú ni renuncià res...

SORTOSAMENT, EL POBLE ES EL QUE MANA

I el Poble ha donat un cop de peu definitiu al Borbó i a la seva corona—la reina se n'ha emportat una, de corona, que val alguns centenars de milers de lliures esterlines, això és, molts milions de pessetes—, i no consentirà, no ja en un retorn impossible, sinó, encara menys, en la justificació que algú pugui voler donar a aquest retorn.

De la monarquia no en queda ja altra cosa que el record—un record tràgic tacat de sang—i que l'exigència enèrgica, implacable de

El III Gran Premi de Turisme del Moto Club de Catalunya

En aquesta excursió col·lectiva de regularitat i turisme que per delegació de la Federació Motociclista Espanyola organitza el Moto Club de Catalunya per als dies 4 al 7 de juny, podran prendre-hi part tots els vehicles de dues, tres i quatre rodes, sigui quina sigui la seva ubicació. Pel que fa a vehicles de quatre rodes, la prova serà tancada, i reservada exclusivament per als socis del Moto Club de Catalunya, o de qualsevol dels clubs afectes als sectors de què es compon la Federació Motociclista Espanyola, sempre que els dits socis siguin titulars del vehicle respectiu i pertanyin a alguna de les esmentades entitats.

El "rallye" a Saragossa, població indicada com a lloc de concentració, per ésser la que reuneix condicions d'una equidistància aproximadament igual de Madrid, Bilbao i Barcelona, anirà sota l'organització directa dels clubs que ostenten la representació dels sectors A, B i C, amb subjecció al següent itinerari:

Sector A: Penya Motorista Biscaia.—Bilbao, Vitoria, Pamplona, Tudela, Saragossa.

Stock complet de peces legítimes

Joan Flotats
Tamarit, núms. 95 i 97
Telèfon 31506
BARCELONA

Sector B: Moto Club de Catalunya.—Barcelona, Igualada, Lleida, Fraga, Candanosa, Saragossa.

Sector C: Moto Club d'Espanya. Madrid, Guadalajara, Alcala del Pinar, Alhama d'Aragó, Calatayud, La Muela, Saragossa.

Les entitats organitzadores del "rallye" comunicaran al Moto Club de Catalunya l'hora de sortida de cada concursant, que haurà d'ajustar-se a una velocitat mitjana prèviament establerta, per tal que la seva arribada a Saragossa coincideixi en una hora aproximadament igual per als concursants de totes les regions.

Els participants en el "rallye" hauran de trobar-se al lloc que s'establirà com a arribada a Saragossa, a l'hora exacta que els sigui fixada, i es donarà un marge de cinc minuts per excés i per defecte per a no incórrer en penalització; passar el dit marge de temps quedarà penalitzat amb un punt perdut, que influirà per a la classificació del Gran Premi de Turisme.

ELS acumuladors DININ
són els més potents i de més durada per a tota mena d'automòbils

Agent exclusiu: Ag. i Llanç. Balme, 111, Tallorca, 2 i T. 77578
Gran taller elèctric

Els concursants que s'inscriguin per a prendre part en aquesta prova, i que per raó de la seva residència trobin inconvenient a prendre com a punt de partida Madrid, Bilbao o Barcelona per a efectuar el "rallye", tindran l'obligació d'efectuar un recorregut mínim de 300 quilòmetres, l'itinerari del qual serà fixat pel Moto Club de Catalunya, que prendrà les disposicions necessàries per a controlar-lo.

Els concursants que no tinguin la residència a Madrid, Bilbao o Barcelona, i desitgin prendre part en el Gran Premi de Turisme eximint-se de les formalitats del "rallye", podran fer-ho considerant-los a la sortida del Gran Premi de Turisme amb un punt perdut per l'ur participació en el "rallye", però vin-

dran obligats a trobar-se a Saragossa a una hora determinada, en el control de signatura, que serà prèviament establert en disposicions posteriors.

Els concursants hauran de presentar-se al lloc que es fixarà com a control de signatura, per tal de rebre del Moto Club de Catalunya les disposicions i prevencions necessàries per a la seva participació al Gran Premi de Turisme.

CAMIONS AUTOMOBILISTES

CAMIONS CMC

Concessionari per a les províncies de Barcelona i de Girona

JOAN FLOTATS
Tamarit, 95 i 97 - T. 31506
BARCELONA

Vint milions de cotxes!

"Ford Motor Ibérica" ens comunica que ha rebut un cablegrama de la Ford Motor Company, de Dearborn (E. U.), dient que la producció de cotxes de la dita marca ha arribat ja a la xifra de vint milions, i ha estat lliurat al públic el cotxe número 20.000.000 amb la data 15 d'abril corrent.

La prova de regularitat de Penya Terramar

La classificació dels concursants per a la prova de regularitat que organitza Penya Terramar per al vinent 3 de maig serà en quatre categories:

Experts d'automòbils, experts de motocicletes, neòfits d'automòbils i neòfits de motocicletes.

Es consideraran experts els que hagin guanyat una copa de plata o medalla d'or en alguna prova de regularitat durant els darrers tres anys.

Els premis que destina Penya Terramar per a aquesta prova són nombrosos i proporcionals al nombre d'inscrits, i estimularan l'interès dels concursants a poder obtenir esplèndids trofeus, que consistiran en copes de plata i medalles d'or, plata i bronze, iguals en cada categoria.

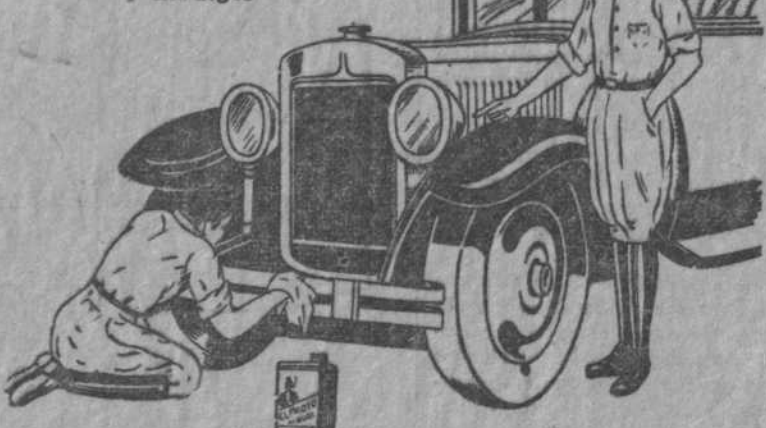
Les copes han quedat exposades en un aparador que galantment ha cedit la casa Comas, S. A., del Passeig de Gràcia.

Tan aviat com ha estat iniciada la inscripció s'han rebut a la secretaria de Penya Terramar gran nombre de sollicituds i entusiàstiques sol·licituds de totes les entitats del motor. Han quedat, de moment, formalitzades les següents inscripcions:

1. Emili Tintorer, moto Dunlop.
2. Pelegrí Esteve, cotxe Lancia.
3. Angel Rodríguez, Amfcar.
4. Josep Boris, Nash.
5. Frederic Sevilano, moto New Imperial.
6. Ferran Bosch Martín, moto Velocette.
7. Manuel García Pérez del Injerto, cotxe Renault.
8. Manuel Guillén, cotxe Ceirano.

CLINOTO-NIQUEL

Venda en: Recanvis, Accessoris i Garatges

Gasolina a 0'45 el Litre?

Aquest aparent miracle l'assolireu amb el pulveritzador

"TOURING"

Estalvi garantitzat del 25 per 100

Facultat de retorn durant 15 dies

Només costa 50 pessetes!

Prop d'un milió d'aparells en ús

A l'estranger estalvien constantment milers i milers de pessetes

AUTOMOBILISTES!

Proven-lo avui mateix

Es col·loca en 5 minuts

Representant exclusius:

Aluminio Hispano-Suiza, S. A.

Ronda de Sant Pere, 26 - Telèfon 13993

BARCELONA

S'admeten oferiments de cases serioses del ram per a l'exclusiva de venda a capitals de província.

9. Francesc Domènech, cotxe Fiat.
10. Víctor S., moto Royal Enfield.
11. Lluís Folguera, cotxe Amfcar.
12. Felip Bosch Martín, moto Velocette.

sempre que el consum del seu vehicle és exagerat i generalment sobrepassa del que la casa venedora li ha indicat.

No hi ha dubte que en molts casos aquesta opinió està perfectament fonamentada. Així ho va entendre l'inventor d'un petit aparell,

corrent d'aire que fa que les hèlixs girin a una velocitat vertiginosa.

Això fa que totes les partícules de benzina en suspensió quedin tan microscòpicament pulveritzades que no hi ha atomització més perfecta.

Aquesta barreja a més està animada d'una turbulència que ni les culades més perfeccionades són capaces de produir. Així resulta possible el resultat—en aparença paradoxal—que encara que el consum de carburant hagi minvat, el motor rendeix més, té les acceleracions més franques, estalvia combustible i el rendiment del cotxe és major.

Tot això és el que ens diu que s'obté amb el seu aparell "Touring" l'enginyer de Basilea senyor Wagner.

CICLISME

Davant la vinent inauguració de la temporada

Per a dissabte vinent està anunciada la inauguració de la temporada de grans carreres al Velòdrom de Sans. Taureteix ja serà hora que al nostre públic se li ofereixi quelcom d'interessant, que sobresurti del to vulgar i ensopit de les darreres reunions celebrades.

Per a començar a "fer tast", se'ns ofereix un match de mig fons. S'acabarà els italians Bergamini i Gay, i els catalans Espanyol i Borràs.

Examinades les probabilitats dels uns i dels altres, direm en primer lloc que per poc que siguin els estrangers (de Bergamini ja en tenim bones impressions), suposem que estaran en mitjor forma que els nostres, perquè

En Viscaya, del "De Soto", diu que tan prompte tingui el títol de pilot aviador pensa dedicar-se al servei de taxi-aeri. Sembla que a l'objecte de no tenir competència està estudiant un procediment—que mantindrà secret—per tal de poder competir amb els taxis de trenta.

A can "Studebaker" estan molt contents i confiats. El motiu sembla degut al nou model "Opel", als cilindres, puix que segons rumors pensen fer la pau, amb aquest tipus, de tots aquests darrers mesos de vaques magres.

Contestant les preguntes que alguns amics ens fan referents a si En Puig, el "gruixut", ha renyit amb Mensa, els diem que el motiu del seu momentani apartament del món "camionista" és l'aver estat nomenat "maitre d'hotel" de la Colònia Puig de Montserrat.

Sembla que, malgrat dels insistents rumors circulats aquests dies, no és veritat que deixi el negoci un conegut venedor de camions establert en una aristocràtica via de la nostra ciutat.

Sembla que entre la gent de la benzina hi ha el propòsit de constituir un escamot per tal de defensar la reducció dels aranzels. Es gairebé segur que no hi formaran part ni Masferrer ni Bosch. No seria res d'estrany que el resultat de tot fos un sorollós èxit. Ho celebrarem.

aquests, desgraciadament, gairebé fa un any que no han tocat l'"stayer".

Amb tot, és de tots coneguda l'esportivitat dels nostres corredors que sempre s'han trobat que han hagut de lluitar en inferioritat de condicions respecte els estrangers, per esperar que durant aquesta setmana procuraran posar-se una mica a to. I sobretot, cal tenir en compte que una de les més remarcables característiques dels nostres corredors és l'entusiasme i una gran dosi d'amor propi que posar en la lluita.

Ara, doncs, caldrà que el públic afectat al ciclisme respongui com és degut per tal que aquestes reunions sovintegin en la mesura que és necessari per arribar a la consecució del tan desitjat velòdrom cobert, que ens evitaria aquests inconvenients de la inactivitat hivernenca.

Corredors catalans a Marsella

Diumenge vinent prendran part en una carrera a l'americana al velòdrom de Marsella els corredors catalans J. Cebrian Ferrer i C. Senon, i Pou-Nicolau.

Seràn acarats a parelles de corredors francesos, alemanys, italians, etcètera.

PERE ABELLA MASDEU

NEUMATICS

A MES BON PREU QUE NINGU

SERVICE STATION, S. A.

Aragó, 270 i 272 - Telèfon 11550

RUGBY
Per fi ha començat el Campionat de segons equips

Aquest torneig, que té molta més importància de la que se li dona, per la formació dels jugadors que han de formar els primers equips en el dia de demà i per la fomentació del rugby, acaba de tenir començament amb quatre partits que foren ben interessants.

El partit Joventut-Espanyol va resultar més animat del que hom es pensava, i va ésser segurament degut a això que el públic no escasseja. L'Espanyol, portant sempre la iniciativa i demostrant més coneixement de joc, va aconseguir un resultat que reflecteix la superioritat que va tenir sobre el novell equip.

El Joventut va defensar-se bé, però la col·locació dels seus jugadors, principalment la dels tres-quarts, era bastant deficient.

El segon partit que havia de celebrar-se entre l'Universitari i el G. E.

La Mola, no va poder-se jugar per no presentar-se al camp els jugadors terrassencs.

Va ésser un gran encert que prenguessin part en aquest Campionat els dos clubs classificats darrers en el torneig de primers equips; ho demostra l'interessant partit que va oferir-nos el Sans jugant contra el Barcelona, que gràcies a la resistència superior va poder-se imposar a la segona part i obtenir la victòria.

Per últim el Sant Boi va guanyar a l'Euroa per una diferència ben considerable. No esperàvem una victòria tan completa dels jugadors blaus, que fou deguda al joc tan ben portat per alguns jugadors de la categoria dels titulars i a la millor preparació dels vencedors.

ESPANYOL, 34
A. E. JOVENTUT, 0

Són les ordres del novell àrbitre, senyor Pelegrí, els equips s'arreglaren de la manera següent:

Espanyol: Ferrando, Terramora, Torregrossa, Mendu, Pastor, Vives, Hernández, Ballester, Tortosa, Jimeno, Rael i Fortuny.

Joventut: Santiago, Banquells, Llebot, Romeres, Borrull, Serrate, Ballester, Montserrat, Lacruz, Serrat, Pérez, Blanch, Barrera, Polo i Romer.

BARCELONA, 9 - SANS, 0
Barcelona: Marcat, Víctor, Cebrian, Gallardo, Eguil, Masdeu, Amat, Broggi, Nebot, Queralt, Torre, Gol, Fontanella, Coromines i Miquel.

Sans: Lop I, Boix, Borràs, Salvador, Darb, Ribes, Lop II, Ruiz, Nadal, Mambré, Martínez, Renyer, Lluís i Gallard.

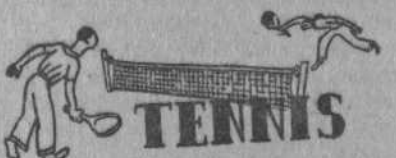
L'àrbitre senyor Duran, molt bé.

SANTBOIANA, 34 - EUROPA, 0

AMEN

AQUESTS DIES, GRANS REBAIXES
Jaume I, 2.º 11 Telèfon 11655

AL BARCELONA L. T. C.
Els XXI Campionats d'Espanya

Enric Maier, campió

La gran expectació produïda amb motiu d'aquestes interessantíssimes finals es traduí en un formidable ple a les pistes del carrer de Ganduxer. El públic correspongué als esforços del Barcelona, i a fe que tingué la seva compensació, puix que tots els matches, que resultaren bellíssims, foren disputats amb un gran entusiasme.

Cal destacar el jugat entre Maier-Alonso. Se l'adjudicà Maier després de cinc formidables sets, en els quals,

fent gala de les seves grans facultats, vencé a Alonso, que si bé no està en plena forma, segueix posseint una classe de joc veritablement meravellosa.

RESULTATS D'AHIR

Final individual homes:
E. Maier vencé a M. Alonso per 6-4, 5-7, 7-9, 6-2, 6-1.

Final dobles:
Flequer - J. Durall vencé a Tejada-Riera per 6-4, 6-2, 0-6, 6-4.

Final dames:
Senyora Ponc vencé a senyoreta Clavari per 6-2, 8-6.

Final consolació:
A. Durall vencé a Tenke per 6-2, 6-1.

FRONTO NOVETATS

CADA DIA

GRANS PARTITS

1

QUINIELES

BOHIGAS COBO S.A.

Av. Alfonso XIII 427. TEL.

PENEDES (Espanya)

Entorn de l'Escola Primària

Alliberament

Davant dels esdeveniments polítics ocorreguts, l'esperit sent un estimulant impuls que l'empeny a arrencar-se en un optimisme esperançador, a eixerir-se d'un mal somni, a creure que així com esdevé actualment en la natura, una saba vivificant ascendeix del cor al cervell dels homes en onades intenses i fortament fecundes, prometedores de bons fruits.

I és així, pel miracle d'aquest resorgir de la personalitat del poble, acostada ara en tota la seva sobria, que hom creu en la resurrecció del propi esperit com a part integrant d'aquell. I és per això, també, que hom sent com una mena de desarrelament de les traves que subjectaven el pensament, com un alliberament de la feixuga opressió en què es vivia.

Es així, per altra banda, que en les de llibertat, hom es fa càrrec de les responsabilitats que tenim de ben usufructuar-la i de com cada ciutadà, cèl·lula constituent del nostre poble, ha d'endinsar dins la seva esfera d'acció, serenament, la seva mirada en la panoràmica visió de l'horitzó en què ens movem, per tal d'adquirir exacta noció del que cal fer, remenant o extirpant de soca-arrel, per tal que col·lectivament arribem a una organització social definida i humanament perfecta.

COL·LABORACIÓ

Situats en aquest pla i pel que respecta al nostre paper d'educadors, l'Escola primària adquireix per a nosaltres la valor d'un alt rellotge i així per la seva condició de nucli germinal d'on irradia la vida pel·lícula dels pobles; concepte que ni cal provar ni cal discutir: és un axioma reconegut arreu del món i per tots els homes conscients, que són els que interessen.

L'Escola primària (ja ho dèiem fa poques setmanes en aquestes mateixes columnes) té molts problemes a resoldre: El més interessant és el social. És també el més primordial i si no vam ocupar-nos d'ell en primer terme és perquè no creiem—ho confessem—que tan breument i tan quietament poguem el poble ensenyorir-se dels seus destins.

Ara, les coses han canviat. Tenim el govern que la nostra voluntat ha decidit i, per tant, pesa damunt nosaltres l'ineludible deure de col·laborar amb ell; per la qual cosa, ultra l'aportació d'energies i activitats, cal posar sense vacil·lacions al descobert la carn viva de les nostres animes socials i utilitzar—després valentament els caràcters que calguin per tal de guiar-les definitivament. Només així la col·laboració tindrà característiques i valoració de deu viva i motriu.

Al nostre entendre, l'Escola primària, tal com avui funciona és una fallida de l'engranatge social, i perquè ho creiem així, sentim en aquestes hores supremes de renovació i de millorament la necessitat de remarcant-ho, alliberant així la nostra consciència del remordiment d'un silenci exorci, del qual per raó de la nostra professió ens podrien exigir responsabilitats els futurs ciutadans de Catalunya.

I és per això, en pla i trajectòria de col·laboració, baldament sigui tan modesta com la nostra, que volem insistir en la divulgació d'aquelles qüestions que haurien d'ésser ateses perquè la nostra Escola primària reeixís en son caire de punt inicial de vida col·lectiva.

PLANEJAMENTS

No és pas del tot inoportú que abans de res i tenint en compte els moments decisius en què vivim, que planejem i ens orientem; i que plans i orientació prenguin via lliure vers una Escola on la Llei sigui respectada. Diem això perquè no anem pas a exposar res que no se sapiga, sinó a assenyalar el que no es compleix. Per exemple: les primeres coses que són necessàries en una Escola per tal de disposar d'un bon alumnat amb el qual treballar, sobretot quan es tracta de l'estament proletari, són aquestes:

I. Nois amb un índex fisiològic capaç de resistir la natural evolució del creixement i la imposada pel coneixement i el seu esperit.

II. Assistència i puntualitat regulars.

III. Infants que compleixin amb l'educació escolar.

Això que tan fàcil sembla de dir i que tothom sap, inclou profundes problemes de tan difícil solució com són, entre altres, aquestes:

Respecte al paràgraf I: Alimentació sana i abundant del noi. Reconstituïnt i tònics que caldrà proporcionar-li. Inspecció mèdica periòdica, determinada de les anormalitats fisiològiques dels infants. Servei de dutxes o banys. Professorat d'educació física, etc., etc.

En relació amb la qüestió segona: Organització adequada del treball de la dona-mare fora de la llar, per tal que no l'hagi de descurar i, amb ella, els fills. Establiment de "guarderies" i cases-bressols on deixar els més petits de la casa, sovint atesos—gozar-los a dir pessimament atesos—per les germanes grans (de vuit a dotze anys), en substitució de la mare jornalera.

I quant al punt tercer: Gratuïtat estricta de l'ensenyament primari. Aplicació efectiva de les sancions marcades als pares dels fills dels quals

deixen d'assistir a l'escola. Compliment de les lleis del treball infantil, vulnerades en extrem, per tal d'evitar que hom deixi l'escola abans dels catorze anys. Organització de les classes de pre-aprenentatge per retindre en l'ambient escolar el major temps possible i establir un nexa entre l'escola i el treball.

CAMI ENDAVANT

Tots aquests viaranyes cal emprendre per a assolir un ensenyament primari eficaç i definitiu. Se'ns pot dir que alguns ja han estat encetats. Ho sabem, però malgrat aquesta iniciació, resta encara molt camp per córrer i bona part de feina a fer, ja que moltes d'aquestes qüestions, o queden al marge de l'actuació escolar, o s'enfocuen amb miras a una exteriorització, a una obra de façana, sense contingut.

I així en l'hora que el poble pren el timó del seu govern no és admissible, perquè en bona lògica la feina ha d'ésser de construcció interna fins a arribar a una irradiació de tots els sectors de la nova pedagogia, cristallitzada en humanismes i fraternals concepcions, en actituds definides i en amplitud d'idealitats intel·lectuals.

Si així no fos, de poc serviria aquest clarejar d'alba que sembla descendir sobre Catalunya.

Clutat, abril 1931.

MONTSERRAT JORDI

El poder personal del senyor Borbó

La nit de la proclamació de la República, la guàrdia cívica que vigilava el palau d'Orient, a Madrid, detingué un oficial que en sortia d'esquitlletes, amb una voluminosa carpeta sota el braç.

Revisat el contingut de la carpeta, contenia: El procés contra el president de l'Ateneu de Divulgació social.

Diversos processos contra periòdics per censures al rei.

Una demanda d'embargament contra el comandant Franco.

Tots aquests processaments eren al Palau perquè el rei els conegués i, potser, perquè dictés el fall—demostració evident que el senyor Borbó havia intervingut en molts altres processos i, això és el més greu, que la Justícia estava supeditada a les exigències personals d'un tirà.

La llengua catalana

per Ivon L'Escop

Aquest llibre resumeix en poques pàgines el passat gloriós de la llengua catalana, i expurgant-la de mals mots i flastornies, li prepara per a l'esdevenidor, nous dies de glòria i de victòria.

Catalans: llegiu aquesta obra!

Preu: 3'50 Ptes.

LA TELEFONIA SENSE FILS A L'ABAST DE TOT HOM

per Agustí Riu

El llibre que no pot faltar a cap ràdio-oient català, l'únic escrit en el nostre idioma. Forma un volum de més de 200 pàgines, il·lustrat amb 88 gravats.

Preu: 2 Ptes.

NOPALS

Elegies de guerra (1921-1922)

per J. M. Prous i Vila

Presentació per Ventura Gassol

Preu: 4 Ptes.

Ja teniu la segona edició de l'obra

Mahatma Gandhi

l'apòstol del nacionalisme?

Pròleg de FRANCESC MACIÀ

Preu: edició corrent, 4 Ptes.

En paper de fil, 15 Ptes.

EDITORIAL POLIGLOTA
PETRITXOL, 8

CARTA DE MADRID
DAVANT L'OBRA
INICIADA

En el transcurs d'una setmana, és a dir, entre l'espai d'aquesta carta i de la meua correspondència anterior, s'han produït esdeveniments que no creiem tan imminents. S'ha proclamat la República. El senyor Borbó, de més a més de la seva absoluta impopularitat, és el que citem: un home al qual agrada la bona vida i que no està disposat a complicar-se massa en la dramàtica política, sobretot quan el drama pot arribar fins a ell. Per això disposa el seu viatge del matí al vespre, confiant-li al sempre lleial comte de Romanones certs tractes amb el Govern republicà, tractes que, per cert, no foren complets. La deslleialtat borbònica havia d'acabar-se fins als darrers moments. A despit d'haver parlat Romanones de la transmissió de poder, el cert és que el senyor Borbó no arribà a verificar-la.

Els homes cautes del republicanisme estimen un error haver deixat marxar l'ex-rei sense exigir-li responsabilitats, per tal com ell és el primer responsable. No ha fet la rendició dels seus drets al tron perquè segueix considerant-se rei per dret d'herència i espera que les cir-

cumstàncies li ofereixin encara la possibilitat de la tornada. Així ho donava a entendre "A B C", el periòdic alabardat, quan parlava de "la retirada de la dinastia". No cal ésser massa jacobí per considerar un perill el rei en l'exili i per dolre's que ni una sola personalitat monàrquica, a les quals acusa la consciència pública de les felonies i crims comesos pel règim caigut, no estigué detinguda en aquestes hores. Al poble se li ha escatimat aquesta justícia amb falta de sentit polític per part del Govern provisional. Que aquest no es penedeixi molt aviat d'aquest error és el desig fervent dels que volen consolidar la República a qualsevol preu i per damunt de tot.

No és estrany que "El Debate" aplaudeixi entre línies el sentit conservador del Govern provisional. El seu propòsit és anar guanyant la confiança dels republicans i establir el nou règim sicients contactes per actuar després amb la fàcia a què ens té acostumats. El predomini dintre del Govern de

la dreta republicana és un perill que probablement conjuraran les Corts Constituents. Espanya no pot conformar-se amb una República de formes externes, tova i ingènua en excés. Hi ha una sèrie de problemes que han d'escometre's sense necessitat d'arribar al règim parlamentari, perquè aquesta legislació inicial serà la base de sustentació de la República.

Aquest és el pensament d'una part importantíssima del republicanisme madrileny, sobretot dels republicans amb sentit modern i vindicatiu. En general, el Govern de la República té la confiança de l'opinió en aquestes hores de trànsit. De les seves decisions depèn que es faci creditor per a l'esdevenidor a l'ajut dels nuclis més valuosos de l'esquerra. Seria una llàstima que la tímida conservadora per una banda i els prejudicis del vell republicanisme frustressin aquest magnífic moment de la vida espanyola.

JOSE DIAZ FERNANDEZ
Madrid.

Responsabilitats!

Esperem que el digníssim President de l'Audiència Republicana de Barcelona ordenarà immediatament la severa revisió de molts processos el curs dels quals—produït durant la il·legalitat de la dictadura—fou irregular. Alguns d'ells, com el de la mort de Dolors Bernabéu, i el de responsabilitats contra l'ex-director de la Presó, avui ascendit, senyor Iglesias, són veritables casos d'higiene pública.

El Dr. Martí Julià

Lletra oberta a En Josep Sunyol

Estimat amic: En la tarda d'ahir vau passar un dels moments més dolorosos de la meua vida. Com fa amb freqüència estigué a visitar-me Na Concepció Martí i Julià, bona amiga meua i germana de l'enyorat doctor Domènec Martí i Julià, caríssim amic. L'entrevista fou dolorosa, emocionant.

—Si el meu germà visqués!—deia plorant Na Concepció Martí i Julià, i el nostre sentiment es confonia i la visita fou una vall de llàgrimes. —Sabeu vos, ben bé qui era el doctor Martí i Julià?

Era sant entre els sants, ho entre els bons, fregueta eminent, generós en grau superlatiu. Morí pobre per la seva generositat deixant quasi en la indigència a la seva mare i tres germanes. Patriota, en els moments de més perill per a Catalunya, sabia llançar am... energia el "Jo acuso"... contra els traïdors del nostre ideal. Fou ell, el doctor Martí i Julià, el que va predir que "sols les esquerres poden portar la llibertat a Catalunya", i així ha estat. Quan els tarats de malalties mentals acudien al seu despatx, el bon

doctor ajudava el malalt en tots els aspectes. Jo havia vist, moltes vegades, l'estranyesa que causava a la família dels malalts, quan el doctor Martí i Julià es negava a cobrar la visita. Si l'aspecte de la casa del pacient, si per les condicions socials d'aquest, el doctor endevinava l'existència de les privacions que tant malmenen els nostres obrers, era inútil tot el que es digués per obligar-lo a cobrar els honoraris de mèdic; no, allí ell li veia el constant problema de les classes populars, i la seva consciència, sensibllíssima, es revoltava contra aquella acció, tan lògica, de cobrar un servei prestat.

El gran patriota fou l'autor del "Servei d'alienats de Catalunya" que estava portant a terme la Diputació barcelonina. El bon doctor anava predicant en els medis obrers, llibertat i justícia. I avui, en aquestes hores que el sol de la llibertat surt esplendorós, el caríssim amic és mort. Ell que tan lluità per Catalunya i la llibertat!

No creieu, amic Sunyol, que en aquestes moments s'ha de fer un xic de justícia? No creu el president Macià, amic que fou de l'enyorat Martí i Julià, que cal perpetuar la seva memòria?

En un ninxol del cementiri vell reposen les despulles del gran patriota. Després d'ell hi ha entrat la seva germana Maria. La seva mare té avui noranta anys, això

set dies

set nits

Moments històrics

Hon passat tantes coses en aquestes darreres vuit dies que ens fa l'efecte que hem viscut vuit anys en el terme d'una setmana. Si, com sembla, els cabells blancs acostumen a aparèixer en aquestes ocasions en què cadu minuts la intensitat i la grandesa d'un moment transcendental, ens sobta que en tot dia com avui les testes de bona part dels barcelonins no apareguin completament blanques.

S'ha demostrat, però, que l'emoció històrica no tria precisament els vehicles capilars per manifestar-se. Hi ha dues menes de moments històrics: els que es viuen amb una ignorància gairebé absoluta de la transcendència de l'instant, és a dir, els que no són històrics fins després, i els que es viuen amb la consciència exacta de la història. Els fets d'aquesta setmana pertanyen a la segona classificació. Han estat històrics amb tots els ells i ells. Ha estat històric el moment de fer-nos el nus de la corbata, històric l'aperitiu, històric el sopar, històrics els discursos, les converses i els infinits detalls que hem presenciats. Per al que, com el que escriu aquestes ratlles, ha tingut la sort de contemplar molt de la vora la majoria d'aquests moments famosos, la història veritable, que és la dels llibres, li apareixerà d'aquí endavant com una gasetilla sense suc ni bruc.

Ens costarà una mica de tornar a la vida normal i placentera d'abans. Quan s'han passat cinc dies en què cada minut grava l'eternitat, el paladar es resisteix a saborejar novament moments que no tinguin almenys un cinquanta per cent de cornel·la. Preveig que passarem una temporada molt trista, molt ensopida. Déu faci, però, que això duri. I que si la Providència ens destina, encara, a presenciar una altra tongada històrica, almenys que sigui tan agradable com la que hem viscut.

A la llarga, els únics que sortiran perjudicats de tot això seran els joves, els quals, quan nosaltres serem vells, carregats d'anys i de sacres, obligarem a escoltar les grans lloances que femem dedicar-los a propòsit d'aquest famós 14 d'abril.

ENVIATS ESPECIALS

La proclamació de la República ha fet venir a Barcelona tots els periòdics que els grans diaris europeus guarden a la redacció, amb la mala veia a punt i disposats a agafar el primer tren que els porti a l'estació de la informació sensacional.

Els primers d'arribar han estat els francesos. Els hem vist pel pati del Palau de la Generalitat amb la barba encara bruta de la pols del viatge i

fa pensar en la fatal possibilitat que en data no molt llunyana les despulles de Martí i Julià desapareguin. No creieu amic Sunyol que podria fer-se quelcom per evitar-ho? És un cas de consciència patriòtica.

Us abraça vostre amic,

F. ROSSELL MONTANER
No cal dir com LA RAMBLA fa seva la carta de l'amic Rosell amb tot l'entusiasme.

Don Francesc Macià: vos podeu intercedir al seu favor. La memòria i les despulles del Dr. Martí Julià té valen, don Francesc, aquest intercessió vostra. Us la demanem de cor.

amb aquella divina ignorància de el que passava i de tot el que ve. L'enviat del Journal s'ha entretingut, encara! a parlar en el seu diari l'espectacle touchant de la Carna del Don José republicans canviats mirades mortíferes sota els arbres la Rambla.

El redactor de l'Intran em i guntava l'altre dia:

—Així digni que aquest senyor cià deu ser més famós, en aquests moments, que qualsevol torero.

Els periodistes anglesos, en canvi, estan millor informats. Parlen castellà pèssim, però tenen una visió més exacta del que passa. De moment, no duen herba, i això sempre serveix per aclarir més les idees.

—Aquest canvi de tractament dels regidors, que ara es diuen ciutadans, és l'únic detall que he trobat en la nostra revolució que faci pensar en la Revolució francesa...—ens deia l'enviat del Times.

I un consell del redactor del Manchester Guardian:

—Si Macià es decidís a suprimir les curses de bous, quin èxit no s'ajuntaria a Anglaterra!

—Vol dir que la pesseta pujaria?

—Qui sap!

ELS REGIDORS DESCONEGUTS.

El dimarts i el dimecres era molt difícil de poder entrar a Casa de la Ciutat. A cada porta, els guàrdies urbans i funcionaris de tota mena posaven mil i un obstacles per permetre l'accés de les persones que, esgrimint tota mena de títols, el sol·licitaven.

La fantasia popular, però, va trobar aviat una solució. Es presenta un senyor amb aire preocupat i diu amb tota dignitat:

—Sóc regidor.

Naturalment, el pas li fou cedit de seguida. Al cap de dos minuts, un altre regidor. I un altre; i un altre. Al regidor que feia vint-i-cinc, el guarda va començar d'escampar-se. De la manera que quan va presentar-se el senyor Velilla—ens sembla que era el senyor Velilla—el guarda li prementà, amb lo sorneguer:

—Que potser també és regidor, ¿no?

—Es clar que sí!

I aleshores el porter, amb el l'home que no vol tolerar ni un tant més que se'l passejegin:

—Vinga, home, vinga!

I no el va deixar entrar.

El senyor Velilla era l'únic verdor autèntic dels vint-i-cinc que vivien entrant.

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES

JOSEP MARIA PLANES